

**Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis
Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et
Justitiæ, Sive Decisivi Discursus**

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in
quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus
respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum
luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque
omnibus in utroque Foro ...

De Fideicommissis, Primogenitvris, Et Majoratibvs

**Luca, Giovanni Battista de
Coloniae Agrippinae, 1690**

Disc. CXCIV. Imolen. bonorum. De materia identitatis bonorum
spectantium ad fideicommissum, An & quando illa probetur per
confessionem gravati; Et de aliis hujusmodi probationis speciebus,
præsertim ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74060](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74060)

DE FIDEICOMMISSIS

452

Curia recepta est opinio generalis, ut auctoris obligatio sit plenè & concilienter probare suam intentionem, neque in iis, quæ sunt actionis fundamentum attendatur probatio præsumpta ex deduc-
tis per Adden ad Gregor. decif. 53. num. 5. in fine Buratt. decif. 763. numer. 8. Merlin. decif. 368. num. 4. alias decif. 202. par. 5. rec. & sepius. Ac habemus præsertim in materia textus in aut. res qua Cod. commun. de legat. super puncto probationis subsidiari scilicet adscendent vel respectivè non adscendent alia bona libera, in quorum defectum tantum tale beneficium competit, quoniam licet plures desuper habeantur opiniones, attamen in Curia proceditur cum dicta distinctione, ut in sua materia sub iur. de dot. pluries, præsertim decif. 145.

Adhuc tamen in tina Romana fideicommissi de Magrinis disputata coram A. C. inter Julianum Magrinum agentem ad fideicommissum ordinatum à Joanne Baptista Magrino ad favorem proximiorum legitimorum de familia in casu mortis Joannis ejus filii pupilli in eadem pupillari astate defuncti, contra Crescentiam Brunettam dicti pupilli matrem & heredem, Ego scribens pro rea coventa ex præmissis auctoritatibus opponebam de defectu legitimatis personæ ex eo quod, licet probaret, le ac ejus patrem esse legitimos ac naturales per matrimonium descendentes à Juliano filio Margrini, à quo descendebat etiam testator, noti tamen probabatur dictum Julianum esse filium legitimum & naturalem dicti Margrini, & consequenter legitimum fratrem ejus, à quo testator descendebat; At-tamen oppositio neglecta fuit, tam per judicem quam per Signatutam ex eo quod ageretur de facto antiquo, quodque in antiquis non constito saltu administrativè de contrario, ista præsumptio sufficeret, juxta firmata per Peregr. dict. art. 43. num. 71. Neque occasio dedit id formiter disputare in Rota,

tum confusa sunt cum aliis, id est identitas probari, seu distinguenda possit.

SVM MARIVM

- 1 Acti series.
- 2 Fideicommissum, si vere non adest.
- 3 Item non potest facere, quod bona sint fiduciaria, si vere non sunt.
- 4 Heres potest impugnare confessionem erroris.
- 5 Error non presumitur, & contraria positiva ratione illam excludit.
- 6 Quomodo negativa probanda sit ad confirmationem confessionis, quod bona non sunt fiduciaria.
- 7 Inventarium quam probationem faciat in proprio.
- 8 Ad dolosa omissione, aliquorum bonorum in inventario illud viciet.
- 9 De confessione pro exoneratione conscientia recipitur.
- 10 Quando dicuntur bona spectare ad fiduciariam, licet non sint hereditaria.
- 11 Quomodo probetur bonorum identiam & qualiter sufficiantur.
- 12 De cont. 145. Fulgos, super identitatem bonorum.
- 13 Quando bona fideicommissi confundantur quid sit.

DISC. CXCIV.

Marius Cerronus, Instituto hereditario Collegio Societatis Jesu Civitatis Imole, qui post in testamento & Codicillis respectivè determinatum ac possessiones spectare ad fideicommissum hereditatem Anteriori ejus avi, defecitibus agnatis, quos proinde nos modicissimamente dedit; Cum que sequuta morte testatorum contum esset, dominum in parte, ac aliquas terras, possessiones ab ipso testatore vel ejus parentibus esse, unde propteret confessio conversio erroris; Hinc prius ex parte dicti Collegii probitate consulter fui, an dicta assertio impugnatur cumque meo response plures difficultates solvintur non obstante, sapientes de partibus aleam ibi experiti voluerint, introducita per collationem causa coram A. C. ex facti circumstantiis atque ob difficultates in meo respondere probitate excitat, contra Collegium resolutionem incertum quicunque remaneat, an causa ulteriore proponatur habuerit cum post eam disputaram in consilium amplius accutum non audierim.

Dicebam igitur testibens in causa certam dictis propositionem, quod errorne confessio obmet considente restitutari potest, neque in causa judicium probat bonorum pertinentiam ad fideicommissum quoniam sicut non potest alicuius dulitas vel confessio inducere fideicommissum, non adest ei: ca ipsam substantiam fulgor. 145. 136. Rojas decif. 117. num. 23. Rot. dij. 50. num. 4. 20. rec. & decif. 112. num. 3. par. 11. & sepius in puncto illud inducere non potest circa accidentia honestatum quod scilicet illa sint fideicommissaria, sed non sunt Rojas decif. 184. num. 5. & cetera dicta firmatur in Fanen. fideicommissi 23. Maii 1541. 17. Junii 1662 coram Taja, quæ decisiones edicta fuerint in causa, de quo disser. proced. idemque condendum venit heredi, cui proinde non debet

IMOLEN. BONORUM

PRO

COLLEGIO SOCIETATIS JESU
IMOLÆ

CVM

CERRONIS.

Casus disputatus coram A. C. Et resolutus
pro Cerronis.

De materia identitatis bonorum spectantium ad fideicommissum, An & quando illa probetur per confessionem gravati; Et de aliis hujusmodi probationis speciebus, præsertim de præsumpta juxta conf. 145. Fulgos; Et quid ubi bona de quorum existentia non dubitatur, per grava-

vulgaris regula textus in l. cum à matre Cod. de rei vindic. super confessione defuncti obstante hæredi, cum ea procedat, quando hæres prætendet sibi illicitam esse illam impugnationem, que ipsi defuncto confitentia non conceditur, securus autem ubi ipsemet eam impugnare potest, dum etiam hæres allegate potest errorum sui auctoris ex deduct. per Sard. cons. 146. num. 7. Capit. lxxv. consult. 113. num. 24. & 25. & communiter, quod etiam habemus in materia alienationis, cum similibus, unde dicebam theoricam esse absolutam.

Difficultas vero era in applicatione ad casum, ex alia regula, quod cum error non presumatur, atque perfectam exigat probacionem, pro istius exclusione sufficit contraria possibilias, ad quam potius confessio referenda est. Mantic. de tacit. lib. 26. tit. 2. num. 16. Duran. dec. 337. num. 42. Anconitana confus. 3. Iunii 1658. Vero sp. & in aliis plurius.

Hinc proinde adverbiantur nobis in eumcere necessitatem bene & conculcator fierandi statum hæreditatis fideicommissariæ, coarctando negativam existentia, nedum istorum bonorum, quorum non existentia non probabatur per novam acquisitionem, dum potuerat esse in reintegracionem jam distractorum, ut advertitur in Comacien. sub tit. de feudis 2. & alibi, sed etiam non probabatur non existentia aliorum bonorum mobilium vel nominum debitorum, cum quibus ista bona acquiri potuerunt ad commodum hæreditatis per quamdam speciem subrogationis ad materiam textis in l. Imperator ff. ad Trebell. cum concord. de quibus per Rotam decif. 299. par. II. rec. & supra in Catacén. decif. 177. & in aliis.

Idque etiam doceretur de inventario quod legitime confessum probat quidem negativam præsumptivè favore hæreditis illud confitientis, quando de contrario non doceatur, sed illam non ita concludit seu coarctat quod convincat errorem confessionis, dum etiam sine delicto potest aliorum bonorum existentia, quorum tunc notitia non haberetur, stante præsumptiva salutari clausula apponit solita *salvo jure addendum* &c. Ac etiam quia sapientia contingit inventarium minus fideliter confici, atque aliqua bona preferuntur mobilia non deservi, unde propterea intrat questio, an dolosa omisso cauter nullitatem inventarii, vel potius inducat peccatum dupli, hanc secundam opinionem sequente Rotam ut decif. 181. par. 6. rec. quæ reputatur in materia magistralis tamen in aliis canonizata, ut in sua materia sub tit. de herode; Et consequenter dictæ acquisitiones cum hujusmodi bonis fieri potuerunt, dum potissimum dicebatur confessionem fieri pro exoneratione conscientie; Liceret ista circumstantia non videretur magni facienda quando contraaria veritas conuinci posset, cum sapientia hujusmodi videantur affectatae cautela in dispositionibus morientium, de qua confessione pro exoneratione conscientie habetur in Anconitana, & in aliis sub. tis. de credito.

In proposito item identitatis bonorum, quavis constet illa ad fideicommissentis hæreditatem non spectare, adhuc tamen pertinentia deduci potest, vel iure subrogationis juxta dictam dec. 299. par. 12. rec. cum aliis dicto dec. 177. vel juxta illam implicata, seu occultam divisionem, de qua infra in Eugubina decif. 197. cum similibus.

Quando vero de ipsorum bonorum identitate disputatione contingat, quod frequens est & quotidiana, questio videtur potius facta quam juris ex singularum casuum circumstantiis & qualitate deciden-

da; In antiquis tamen benignè proceditur, atque duas demonstrationes, & quandoque una sufficit 11 concurrentibus administris, praesertim assertione testatoris, vel descriptione in inventario cum similibus, da quibus ceteris relatis decif. 120. 164. & 256. p. 6. rec. Buratt. & Add. decif. 132. Ottob. dec. 102. Cel. dec. 173. in Bononiensi, fideic. de Pancaldi 4. Februarii 1654. & 5. Iunii 1655. & frequenter.

Receptumque in materia est. 145. Fugof. quod scilicet ubi constant fideicommittentem in ea regione possidisse bona, quodque descendentes ibide. bona possideant, nisi constet de acquisitionibus, præsumptio est, ut siue eadem quæ ab ascenden-
te obvenirent, ut in proximè allegaris decisionibus prælertim dicta dec. 173. Celsi in fine.

Sapientia vero constat de identitate in genere, sed constare non potest in specie, quia nempe bona in hæreditate remansia commixta, seu confusa fuerint cum aliis, adeo ut distinguuntur non valeant; Et tunc in odium confiduntis fideicommissario datur immisso ad totum, donec ex parte gravati liquidetur 13 quidam additus seu acquisitum fuerit, & quidam re vera remanserit in hæreditate, quod recipiendum venit, quando incerta est quantitas, vel qualitas bonorum hæreditatorum, ita ut præsumptiva probatio suffragari possit in toto; Secus autem ubi hec certitudo habetur, incertum est autem in qua parte corporis ex pluribus bonis conflari ipsa hæreditaria sint juxta casum decif. 134. Merlin cum similibus, tunc enim, vel in odium confundentis datur electio fideicommissario capiendo tantam quantitatem in parte meliori, vel intrat iudicis arbitrio id assignandi in parte verisimili seu magis commoda iuxta proximè levatauti per Rot. in d. decif. 134. Merlin cum concordan. quæ in materia emphatica vel feudal, ac etiam in ista fideicommissaria habentur apud Peregr. art. 44. num. 23. Ottob. decif. 102. numer. 16. cum aliis sub tit. de feud. decif. 39. & subtit. de Emphyt. decif. 56. cum ista revera sit quæstio ut dictum est, potius facti quam juris, certam, ac determinatam regulam generalem non recipiens, sed ex facti qualitate pro judicis prudenti arbitrio decidenda, praesertim an bona vel mala fide sive affectata & malitiosa vel non &c.

AVXIMANA DOTIVM

PRO

AUGUSTINO GALLÓ

CVM

BERNARDINO FRATRE.

Casus decisus pro Rotam pro Augustino.

De præventiva fideicommissi restituione, an præjudicet creditoribus testituentis vel aliis cum eo jus habentibus; Etad quæ onera refutatarius gravari possit per refutantem, Etan onera possint excedere emolummentum.

PP 4

SYM.